Quelle: https://manuscripta.at/?ID=26870
Copyright: Admont, Benediktinerstift

gratiam debere nos deo domino creatori. nullum fructum operum eius repudiamus. plane temperamus ne ultra modum aut perperam utamur. Itaque non sine fo-
ro. non sine macello. non sine balneis. tabernis. officinis. stabulis. nundinis vestris. ceterisque commerciis. cohabitamus in hoc seculo. Navigamus et nos uo-
biscum et militamus et rusticamur. et mercamur. proinde miscemus artes. opera nostra. publicamus usui vestro. Quomodo infructuosi videamur negociis vestris
cum quibus et de quibus vivimus. Non scio. Sed si cerimonias tuas non frequento. attamen et illa die homo sum. non lavor diluculo saturnalibus nec et noctem
et diem perdam. attamen lavor honesta hora et salubri. quae mihi et calorem et sanguinem servet. Rigere et pallere post lavacrum mortuus possum.
Non in publico liberalibus discumbo quod bestiariis supremam cenantibus mos est. attamen ubi de copiis tuis ceno. non emo capiti coronam. Quid tua
interest emptis nihilominus floribus quomodo utar. Puto gratius esse liberis et solutis et undique vagis. Sed et si in coronam coactis nos coronam
naribus novimus. viderint qui per capillum odorantur. Spectaculis non convenimus. quae tamen apud illos cetus venditantur. si desideravero. liberius de propriis
is locis sumam. Tura plane non emimus. Si arabiae queruntur. sabei pluris et carioris suas merces christianis sepeliendis profligari sciant. quam deis fumi-
gandis. Certe inquitis templorum vectigalia cottidie decoquuntur stipes. quotusquisque iam iactat. Non enim sufficimus et hominibus et deis vestris mendican-
tibus opem ferre. nec putamus aliis quam petentibus impertiendum. Denique porrigat manum iupiter et accipiat. cum interim plus nostra misericordia insumit
uicatim. quam vestra religio templatim. Sed cetera vectigalia gratias christianis agent ex fide dependentibus debitum. qua alieno fraudando ab-
stinemus. ut si ineatur quantum vectigalibus pereat fraude et mendatio vestrarum professionum. facile ratio haberi possit. unius speciei querela compensata.
43 · pro commodo ceterarum rationum. De lenocinio.

Plane confitebor quinam si forte vere de sterilitate christianorum conqueri possint. Primi erunt lenones. perductores. arioli. tum secarii. ve-
nenarii. magi. item auruspices. aquarioli. mathematici. his infructuosos esse magnus est fructus. et tamen quodcumque dispendium est rei vestrae per
hanc sectam cum aliquo praesidio compensari potest. De excorcismate. [N]ichil timere possitis. De cu-
44 Quanti habetis. non dico qui iam de vobis demonia excutiant. non dico iam qui pro vobis quoque vero deo preces sternant quia forte non creditis. sed a quibus
· 45 · At enim illud detrimentum rei publicae tam grande quam verum nemo circumspicit. illam iniuriam civitatis nullus expendit. cum tot iusti impen-
dimur. cum tot innocentes erogamur. Vestros enim iam contestamur actus. qui cottidie iudicandis custodiis praesidetis. qui sententiis eulogia dispun-
gitis. tot a vobis nocentes variis criminum eulogiis recensentur. Quis illic sicarius. quis manticularius. quis sacrilegus. aut corruptor. aut la-
vantium praedo. Quis ex illis etiam christianus ascribitur. aut cum christiani suo titulo offeruntur. Quis ex illis etiam talis quales tot nocentes. De vestris semper estuat
carcer. de vestris semper metalla suspirant. de vestris semper bestiae saginantur. de vestris semper munerarii noxiorum greges pascunt. Nemo illic christi-
anus nisi plane tantum christianus. aut si et aliud. iam non christianus. De innocentia christianorum.

De custodiis carcerum

· 46 Nos ergo soli innocentes. quid mirum si necesse est. Enimvero necesse est. Innocentiam a deo docti et perfecte eam novimus ut a perfecto magistro
revelatam. et fideliter custodimus ut ab incontemptibili praeceptore mandatam. Vobis autem estimatio innocentiam tradidit humana. huma-
na item dominatio imperavit. inde nec plane nec adeo timendae estis disciplinae ad innocentiae veritatem. Tanta est prudentia hominis ad de-
monstrandum bonum. quanta auctoritas exigendum. tam illa falli facilis quam ista contempni. atque adeo quid plenius. dicere non occides. an docere
ne irascaris quidem. Quid perfectius prohibere adulterium. an et ab oculorum solitaria concupiscentia arcere. Quid eruditius de maleficio an et
de maliloquio interdicere. Quid instructius iniuriam non permittere. an nec vicem iniuriae sinere. Dum tamen sciatis ipsas leges quoque vestras quae videntur
ad innocentiam pergere. de divina lege ut antiquiori forma mutuatas. Diximus iam de moysi etate. Sed quanta auctoritas legum humanarum
cum illas evadere homini contingat. et plerumque in admissis delitescendi. et aliquando contempnere ex voluptate vel necessitate delinquendi. Recogita-
te ea etiam pro brevitate supplicii cuiuslibet. non tamen ultra mortem remansuri. Sic et epicurus omnem cruciatum doloremque depretiat. modicum quidem
contemptibilem pronuntiando. magnum vero non diuturnum. Enimvero nos qui sub deo omnium speculatore dispungimur. quique eternam ab eo penam providemus.
merito soli innocentiae occurrimus. et pro scientiae plenitudine. et pro latebrarum difficultate. et pro magnitudine cruciatus non diuturni verum
sempiterni. eum timentes quem timere debebit et ipse qui timentes iudicat. deum non proconsulem timentes. Constitimus ut opinor adversus omnium criminum in-
tentionem quae christianorum sanguinem flagitat. ostendimus totum statum nostrum. et quibus modis probare possimus ita esse sicut ostendimus. ex fide scili-
cet et antiquitate divinarum litterarum. item ex confessione spiritalium potestatum. Quis nos revincere audebit. non arte verborum. sed eadem forma